

Raad van Advies voor de Toneelkunst ...und kein Ende

Juni 1983

"Deskundigheid van mensen in de raden komt na hun politieke kleur. Het is normaal dat bij dergelijke prioriteiten de norm "kwaliteit" geen rol heeft gespeeld bij het beleid tot nu toe." (*Etcetera* 3)

Januari 1984

"Mijn taak is voorwaarden te schep-
pen opdat er kwaliteit zou geleverd worden... Daarom ben ik begonnen met te zeggen dat ik een nieuwe adviescommissie wens te installeren, waarvan de eerste taak zal zijn het evalueren van het bestaande decreet, en het onderzoeken van een aantal voorstellen. U hebt groot gelijk, er wordt aan touwtrekkerij gedaan en er is geen duidelijk beleid." (Karel Poma, minister van Cultuur, in *Etcetera* 5)

Juli 1984

"De nieuwe adviescommissie lijkt op het eerste gezicht inderdaad samengesteld vanuit een bredere basis. Naar verluidt zijn deze namen bij elkaar geraakt na, zelfs voor Belgische politieke zeden, uitzonderlijk heftig gelobby vanuit de politieke partijen, culturele groeperingen en vakbonden... Niemand van dit gezelschap heeft zich al onderscheiden door duidelijke analyses van het huidige en noodzakelijke theaterbeleid." (*Etcetera* 7)

Oktober 1985

"Eén ding is zeker: het artistieke aanbod moet in de eerste plaats de subsidiëring en de vorm bepalen en niet omgekeerd... Gezien één minister van cultuur niet alles kan volgen, zou dit pleiten voor een RAT, wellicht beperkter in omvang dan de huidige structuur, die op dagelijkse basis en in een intense dialoog met de theatermakers voorstellen voor een beleid uitwerkt. Visie op een geheel betekent: weten wat er gaande is en wat komen gaat, inzicht hebben in de geschiedenis en traditie, oog hebben voor mobiliteit en verscheidenheid, groei stimuleren, daarbij ook lettend op het ritme van die groei, openheid verdedigen en geen elementen, hoe "vreemd" ook, uitsluiten." (*Etcetera* 12)

April 1986

"Wanneer dit nummer van *Etcetera* verschijnt zal Minister Dewael voor het eerst gepraat hebben met zijn Raad van Advies voor de Toneelkunst (RAT). Om nieuwe categorieën uit te dokteren? Om oude bij te schaven? We kunnen alleen maar hopen dat de Minister en zijn staf zelf de nodige creativiteit aan de dag zullen leggen of alleszins de vrije ruimte zullen geven aan die creativiteit... Als elke creatie de organisatievorm zoekt die ze nodig heeft, dan zullen de modellen voor een beleid zeer talrijk zijn. Eén ding is zeker: werkbare modellen groeien uit de praktijk, ze zijn constant in ontwikkeling; ze worden niet geboren in ministeriële bureaus en dan eens en voor goed in decreten vastgelegd." (*Etcetera* 13)

September 1986

"De artiest wordt monddood geslagen; voor de noden van zijn werk heeft men geen oor; het theater wordt vandaag meer en meer belaagd door vijanden-buitenstaanders. Die vijanden heten: bureaucrativering, politisering, reglementering, verzelfstandiging van structuren, enz..." (*Etcetera* 15)

December 1986

"Wat voor u kwaliteit is is het voor een ander niet, en omgekeerd. Ik heb dat ook meegemaakt met de adviezen van de RAT. Ook die heb ik rigoureuus gevolgd en ik word daarover vaak kritisch aangepakt. Ik doe nooit goed. Als ik de adviezen volg, heb ik geen visie op cultuur; als ik ze niet volg, doe ik aan politieke willekeur." (Patrick Dewael, minister van Cultuur, in *Humo*, 25 december 1986)

December 1987

"Productie-omstandigheden zijn een intrinsiek deel van het produkt. Als men in een te kleine ruimte moet repeteren zal zich dat weerspiegelen in de voorstelling... De Vlaamse theatermakers zoeken voor hun creativiteit naar uitwegen: ze maken eigen structuren, desnoods zonder middelen; ze gaan in Nederland werken als hun dat meer armslag biedt, enz. Maar laten we niet vergeten dat dit

uitwegen zijn en geen oplossingen." (*Etcetera* 20)

11 juni 1988

De samenstelling van de nieuwe Raad van Advies voor de Toneelkunst wordt in de pers bekendgemaakt. Hugo Meert (journalist bij *Het Laatste Nieuws*) is voorzitter, professor Piet Thomas (hoogleraar KULAK) ondervoorzitter. De overige leden zijn René Verreth (acteur, Mechels Miniatuur Theater), Jozef Verhaeren (bestuurslid Brussels Kamer Toneel), Jo De Caluwe (directeur Arca), Karel Janssens (bestuurslid Christelijk Projecttheater), Christel Op de Beeck (recensente voor jeugdtheater bij *De Morgen*), Rudi Van Vlaenderen (directeur Brussels Kamer Toneel), Walter Tillemans (directeur Nieuw-Ensemble-Raamtheater), Hilde Uitterlinden (actrice, Kollektief Internationale Nieuwe Scène), Chris Lomme (actrice, Koninklijke Vlaamse Schouwburg), Bert Verhoye (directeur De Zwarte Komedie) en Boudewijn Van der Plaetse (regisseur).

15 juni 1988

"Uit de pers mochten wij vernemen dat de Vlaamse Executieve de samenstelling van de nieuwe Raad van Advies voor de Toneelspeelkunst heeft goedgekeurd.

Andermaal, en sterker nog dan in het verleden, vertoont deze nieuwe raad een aantal fundamentele gebreken die elke aanzet tot een soepel en vernieuwend theaterbeleid hypothekeren. Niet alleen zijn directeurs of beheerders van gesubsidieerde gezelschappen oververtegenwoordigd zodat integriteit of objectiviteit niet zonder meer vanzelfsprekend zijn; bovendien is deze raad opvallend geselecteerd volgens partijpolitieke horigheid zodat andermaal het niet onjuiste beginsel van het cultuurpact op eenzijdige en vertekende wijze wordt vertaald.

Ondanks de frekwente verklaringen van de minister dat hij belangenvermenging (rechter en partij) zou voorkomen en de deskundigheid opvoeren, stellen wij vast dat deze Raad van Advies het tegendeel bewijst.

De samenstelling van de nieuwe RAT en de subsidies voor het seizoen 1988-1989 werden in juni bekendgemaakt. *Etcetera* plaatst deze gegevens in een context van feiten en citaten sinds 1983, zijn eerste jaargang.